

MB1836

HÍRADÓ

könyvtári

A FŐVÁROSI SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁR DOLGOZÓINAK TÁJÉKOZTATÓJA

XXXV. ÉVFOLYAM

2. SZÁM

1991. FEBRUÁR

Szerkesztőbizottság

Tverdota Miklósné *elnök*
Katsányi Sándor *felelős szerkesztő*
Aknay Tibor, Bardócz Antalné
Csoma Mihályné, Havas Katalin
Varró Istvánné, Weisz Sándorné

Felelős kiadó: Kiss Jenő főigazgató

Megjelenik havonta

Ára: 10.- Ft

Előfizetési díj egy évre 120.- Ft
Készült a FSZEK sokszorosítójában

Táskaszám

91/65

Eng. szám: III/UHB/30/1981

ISSN 0139-1917

MIÉRT SZERETEM A KERÜLETEKET? avagy vallomás az 1990. évi jelentések és az 1991. évi munkatervek ürügyén

Régóta gondolkodom a különféle kitüntetések jövőjéről, azaz azon, ha nem volna eléggé el nem ítélt önteltség, alapítanék egy olyan érdemrendet, amelyet talán magamról neveznék el és egyedül én ítélnék oda az én kis házi értékrendem szerint kiemelkedő teljesítményeket felmutató könyvtáraknak és könyvtárosoknak. Ez sajnos nem megy. Nem is azért, mert nem tudnék a rendjel mellé egy borítékot is odacsúsztatni /a kitüntetettet egyben az átvételi elismervény aláírására nógatva/, hanem azért, mert honnan venném a bátorságot és az elfogulatlanságot az objektív ítélethez. Így hát marad a szubjektívitás műfaja, a szerelmi vallomás, vagyis annak a megvallása, miért is szeretem az egyik vagy a másik kerületi könyvtár- és könyvtáros-együttest.

* * *

Szeretem az I. kerületet, mert minden fenntartások ellenére elkészült a bájos Szilágyi-téri családi könyvtár, s talán történik valami a Fő-utcai könyvtárral is. Mert értékrendje és eszményei humánusak és igényesek. Mert látja a dolgok másik oldalát is.

Szeretem a II. kerületet is, mert a főkönyvtár annak a csodája, kis helyen mennyi minden elfér, s még mozogni is lehet a holmiktól. Mert ambiciózus a korszerű technika alkalmazása terén. Mert ért a számítógépes szövegszerkesztéshez, amiről nekem fogalmam sincs. Mert kifestette, megújította a megújíthatatlannak tűnő Marcibányit.

S persze, hogy szeretem a III. kerületet, ahol annak idején laktam és ahol most nyílt meg a szépnevű Ezüsthely-utcai fiókönyvtár. Szeretem a főkönyvtár megújításának tervét, s szeretem a csillaghegyi könyvtár hangulatát, derűjét, otthonosságát is.

A IV. kerületet szeretem. Mert olyan forgalmas a főkönyvtára, hogy rá sem fűtyülhet, ha meglátogatom. Mert feláldozta irodáját az olvasóknak. Mert befogadta a szegény szocdemeket, s mert ügyes, mint a boszorkányok. Mert lett valami a Munkásotthon-utcai könyvtárból, - családi könyvtár.

S miért ne szeretném az V. kerületet? Hiszen az Aulich-utcai könyvtár újjászülött és vonzó, mondhatnám családias, s a két Királyi Pál utcai könyvtár vezetője a családi típusú könyvtár egy sajátos változatát akarja megvalósítani, bár a főkönyv-

tárigazgató fenntartásai miatt egyetértését nem, csak engedélyét adta hozzá. Ezt is szeretem.

S hogyan szeretném a VI. kerületet? Hol lett a Liszt-téri hódályból gyerekkönyvtár, ha nem itt? S hol használtak el másutt annyi festéket, mint itt a főkönyvtárban? Szeretem a festékfoltos könyvtárosokat, s azokat, akik az olvasókért kitelepsznek a szobából a hallba. Szeretem a nagyszájúságot, ha okossággal párosul.

Szeretem a VII. kerületet, mert a világ legtermészetesebb dolgaként adott a főkönyvtár kölcsönző részlegében tematikus kínálatot, mert a prézens részlege fontolva haladó, mert a Rottenbiller-utcai könyvtár kiharcolta jogát a léthez a nap alatt.

A VIII. kerületet azért szeretem, mert a főkönyvtár habozás nélkül, a Kulich-téri könyvtár habozás után tért rá az új útra. A főkönyvtárat azért is szeretem, mert volt ereje megújítani az elsőre nem sikerült újítást, a Kulich-térit meg azért is, mert egy új könyvtármodellt valósított meg.

A IX. kerületet a mozgékonyágáért szeretem. A vagányságáért. Szeretem szamovárjait, akváriumjait, ócska játékkardjait. Szeretem, mert szereti olvasóit. Mert családi-as is, kétfedeles is. Mert van Mester-utcája és van Haller-utcája.

Szeretem a X. kerületet. Mert optimista, mert nagy, mert vállalkozókedvű. Szeretem, mert maga felé hajlik a keze, szeretem, mert a mí zászlóshajónk. Szeretem a krokodilját és szeretem a gyerekrészleg témacsoportjait. Előre is szeretem születendő fiókjait, ahogyan szeretem a Gergely-utcai családi könyvtárat.

A XI. kerületet is szeretem. Mert a főkönyvtárat európaiként mutathatom be külföldieknek. Mert kávéháza van, meg szakrészlegei, meg családi fedele. Mert megszűnt az önálló zenei részlege. Mert okoskodik, meg épít, meg politizál. Szeretem az Albertfalvi-úti könyvtárat, mert kedves, a Gazdagréti könyvtárat, mert mintaszerű.

A XII. kerületben a főkönyvtár felnőtt-részlegét szeretem. Szívósságát, makacsságát, a jóra való hajlandóságát. Szeretem te-reit, tematikus csoportjait, foteljeit, állólámpáját, s most legújabbban hang- és videókazettáit.

Szeretem a XIII. kerületet a rendíthetlenségéért, a fantáziájáért, az ügyességéért, a kapcsolatteremtő készségéért. Szeretem józanságát, ravaszságát, nyitottságát. Szeretem a főkönyvtár kölcsönzőpultjának helyét, a Rajk-utcai családi könyvtárat. Szeretem, hogy megmozdult a mozdíthatatlannak látszó.

Szeretem a XIV. kerületet, mert ott lakom. Szeretem a nehezen megszületett családi könyvtárat, a Lumumba-utcait. Szeretem

a főkönyvtár helyrebiccenését. Szeretem a terveit. Majd minden nap megnézem, hogyan áll a Kassák-könyvtár építkezése. Szeretem könyvtárosai tenniakarását és szemléletváltását.

A XV. kerületben a jövőt szeretem. Az Eötvös-utcai főkönyvtárat, a Doktor S.-utcai majdani családi könyvtárat, az Újpalotán megnyitandó fiókkönyvtárat. Szerettem volna az Arany-utcai családi könyvtárat is, de mindent nem kaphat meg az ember.

A XVI. kerületben szeretem a rákos-szentmihályi családi könyvtárat is, a főkönyvtárat is. Az előbbi azért, mert olyan, amilyennek lennie kell, az utóbbi azért, mert olyan lesz, amilyennek lennie kell.

Szeretem a XVII. kerületet, mert nehéz körülmények között működik. Szeretem, mert nem keseredik el, s elhiszi, hogy nem reménytelen az ügy.

Szeretem a XVIII. kerületet buzgóságáért, lelkesedéséért, teljesítményéért. Szeretem, mert a főkönyvtár földszintjének vörös tócsája helyén tematikus kínálat nyílt, mert a gyerekrészleg az gyerekrészleg, mert a második fedél az második fedél. Szeretem a pestimrei falusi családi könyvtárat és szeretem a Csontváry-úti lakótelepi családi könyvtárat.

Szeretem a XIX. kerületet, mert ledöntötte a falakat a főkönyvtárban és mert hajlandó volt radikális változtatásokra. Szeretek benne megállni és körülnézni és beszívni hangulatát. S szeretném a Kossuth-utcai könyvtárat átformálva látni.

A XX. kerületet azért szeretem, mert a főkönyvtár megalkotásával döntő bizonyítékkal szolgált. Mondhatnám, a megehető pudinggal. Szeretem, mert olvasói is szeretik, szeretem, mert sok bajjal küzd. Szeretem az iker családi könyvtárat, a Vécseyt és a Török Flórist. Szeretem a soroksári könyvtár buzgalmát.

A XXI. kerületet belső szigoráért és külső barátságosságáért szeretem. A következetességéért, a szervezőkészségéért, a hatékonyságáért. A makacsságáért is. A produktumáért. A két, hencegnivalóan szép családi könyvtáráért.

Szeretem a XXII. kerületet, mert akkor lett kétfedelű, amikor még nem volt divat annak lenni. Szeretem, mert kevesen vannak, s nagy terhet húznak. S mert olyanok, mint a végvári vitézek.

* * *

S hogy melyik kerületet miért nem szeretem, azt majd egyszer máskor vallom be.

Papp István

Ezzel a kérdéssel kerestem fel a Híradó megbízásából Kovács Veronát, a III. kerületi főkönyvtár múlt év októberében kinevezett új igazgatóját. /Mint ismeretes, Forgách Tiborné, a korábbi igazgatónő nyugdíjba vonult./

- Szerencsés ember vagy, hiszen mindjárt könyvtárvatással kezdetted a működésedet. Igazán bensőséges megnyitási ünnep zajlott le az Ezüsthegy utcái fiókban, melyről a helyi kábeltelevízió is adott tudósítást, majd pedig stúdióbeszélgetést sugárzott a kerület két könyvtárosaival.

- Erről a "szerencséről" szívesen lemondtam volna, ugyanis ennek az új fióknak már fél éve üzemelnie kellett volna. Az épület júniusi műszaki átvétele után, sajnos, még novemberben is folytak olyan jelentős munkálatok, mint parketta átrakás, tetőjavítás, beázás megszüntetése, festés kijavítása stb. Így aztán a munka szakmai részére, a berendezkedésre csak minimális idő maradt. Izgalom, idegeskedés, megfeszített tempójú munka - hangsúlyozom: csapatmunka - után végül is tényleg kedves és szép volt az ünnep. Teljesen nyugodt lehetsz, mert nem csak a sikerből, hanem a munkából is kivettem a részem. Egyébként a megnyitón külön örömmre szolgált, hogy a kerület vezetése mennyire magáénak érezte az eseményt, a polgármester úr és az illetékes bizottságok több tagja személyes jelenlétével tisztelte meg könyvtárunkat.

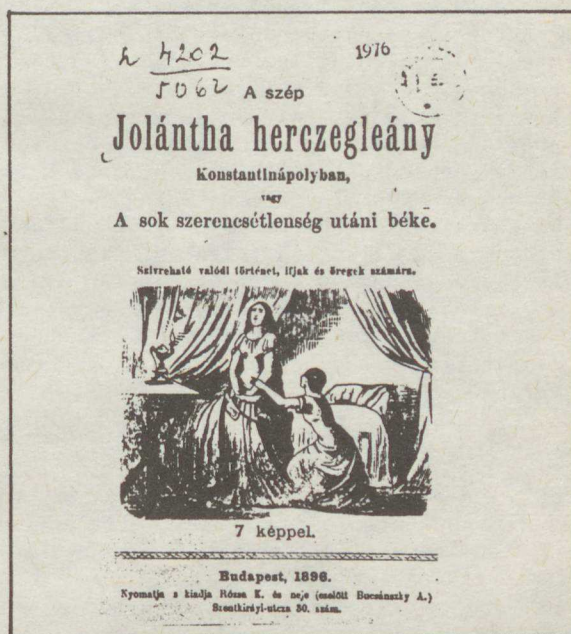
- Most, hogy túl vagy ezen a soronkívvili erőpróban, melynek ezek szerint fény- és árnyoldalai kiegészítették egymást, kezdődnek a kevésbé látványos hétköznapiak. Gondolom, nem lehetett könnyű dolog az évvégi munkák idején átvenni a vezetői munkakört. A jelentések, összegezések, statisztikák elkészítése még viszonylag könnyebb feladat, hiszen ezek "bejáratott" rendszer szerint mennek a maguk útján. De egy munkatervet, melyben tükröződnie kell a koncepciónak és a megvalósítás mikéntjének - mégsem lehet pillanatok alatt rögtönözni.

- Csakugyan nem lehetett volna ilyen rövid idő alatt felelősen átgondolt tervekkel előállni. Csakhogy én a tervezést már jóval régebben elkezdtem. A vezetői állás megpályázásakor gyakorlatilag már tisztán kellett látnom, mit akarok csinálni a III.

kerületben. Benyújtott pályázatomban már megfogalmaztam mindazokat az elképzeléseimet, melyeknek megvalósításához most hozzákezdhetek.

- Úgy emlékszem, korábban, még szakfelügyelőként alapos elemző vizsgálatnak vetted alá - többek között - a III. kerületet is. Ez a vizsgálat jelent-e most segítséget Neked?

- Természetesen, hiszen akkor abszolút kívülállóként, elfogulatlan vizsgálóként tettem meg észrevételeimet és javaslataimat, melyekre most biztonsággal tudok támaszkodni. Tudom, mik voltak a kerületben az esetleges gyenge pontok és mik voltak az erősségek, milyen változtatásokat kell eszközölnöm. Vagyis úgy fest a dolog: akarva akaratlan feladtam a leckét - magának...

- Hát nézzük akkor egy kicsit közelebbről ezeket a terveket. Valószínűleg csodákat kellene művelned ahhoz, hogy a főváros második legnagyobb és folytonosan növekvő lélekszámú kerületében, ahol igazi főkönyvtári épület sincs, mégis színvonalas könyvtári ellátást tudjál biztosítani!

- Sokáig dédelgettünk reményeket és illúziókat egy szép, nagy, korszerű főkönyvtár megteremtésével kapcsolatban. Hogy divatos kifejezéssel éljek: ez a vonat már elment. Ha a viszonylag könnyebb években sem sikerült megoldani ezt a kér-

dést, akkor a jelenlegi körülmények között már biztosan nem. Az álmódások kora lejárt, más oldalról kell megközelíteni a kérdést.

- Te mindig híres voltál a racionalitásodról...

- Remélem, most is ez fog segíteni! Véleményem szerint a III. kerületben egy dolgot lehet tenni - és azt meg is kell tenni! A funkciórendszer újragondolásával, a dokumentumkínálat és a szolgáltatások egymásra épülő, egymást kiegészítő rendszernek létrehozásával lehet a színvonalas ellátást biztosítani. Itt csakugyan arra kell törekednünk, hogy a "részekből" kijöjjön az "egész". Minden egységünknek biztosítania kell egy megfelelő szintű alapellátást és képviselnie kell valamilyen speciális ellátást, az igényeknek megfelelően.

- Mit jelent ez az egyes egységekre vonatkozóan, konkrétan?

- Vegyük sorra. A főkönyvtárban a felnőtt- és gyermekellátás arányait, elrendezését kellene újragondolni. Elképzelésünk szerint a jelenlegi gyermekrészleg a továbbiakban c s a l á d i k ö n y v t á r - k é n t működne, melyben az újrendezett gyermek- és ifjúsági irodalom kiegészülne néhány népszerű felnőtt témacsoporttal, színes újságokkal - a meglévő hanglemez, hangkazetta kölcsönzés és helyben hallgatás meghagyása mellett. A jelenlegi felnőtt részleg adná az ún. m á s o d i k f e d e l e t, a nemrég indított videoszolgáltatással együtt. Itt ugyancsak a belső tér átalakítását, az övezet új elrendezését tervezzük.

- Milyen új szolgáltatások várhatók a fiókokban?

- Alapvetően a helyi igényekhez igazodva, a lépcsőzetes és racionális ellátás figyelembevételével tervezzük ezeket. Néhány elképzelés a sok közül: az 5. sz. fiókkönyvtárban /Békásmegyér, Juhász Gy. u./ tervezzük a videoszolgáltatás megindítását és a 6. sz. fiókban a számítógépes programkazetta, hangkazetta kölcsönzés bevezetését. Célirányos közösségi programokat szeretnénk megvalósítani, pl. az új Ezüsthegy utcai fiókban nyugdíjasoknak, kismamáknak; a csillaghegyi 2. sz. fiókkönyvtárban mozgássérülteknek, az 1., 3. és 6. sz. fiókkönyvtárakban pedig differenciált gyermekfoglalkozásokat tervezünk.

- Úgy gondolom, hogy a tudatos munka- ill. funkciómegosztásnak nemcsak a szolgáltatásokban, hanem a gyarapítómunkában ki kell fejeződnie.

- Magától értetődő, hogy a k ö n y v á l l o m á n y t is a lépcsőzetes ellátás és egymást kiegészítő szerepkör szem előtt

tartásával alakítjuk. Valószínűleg elkerülhetetlen lesz a könyvállomány alapos felülvizsgálata, tisztítása, újrarendezése.

Hangsúlyozom: világosan megfogalmazott célok felé szeretnénk haladni, ennek megfelelően a hosszútávú stratégia szem előtt tartásával kell cselekvési programunkat nap mint nap, nagyon keményen megvalósítanunk. A bizonytalan gazdasági és társadalmi körülményekre való hivatkozás cselekvésképtelenné teszi az embert.

- Jó, hogy szóba hoztad a gazdasági körülményeket. Azt hiszem, nem titok, hogy a III. kerület nem tartozott sohasem a - finoman szólva - elkényeztetett kerületek közé "házon belül" és "házon kívül" sem. Márpedig a tervek megvalósításához anyagi feltételek is szükségeltettek... Milyen reményeid lehetnek?

- Az utóbbi időszakban talán valamit javult a helyzetünk "házon belül", talán éppen az említett szakfelügyeleti vizsgálat is hozzájárult ehhez. A beszerzési keretünknel már jobban figyelembe vették a kerület hatalmas lélekszámát, s a nagy olvasóforgalmat. Biztatóan indultak be a közelmúltban pénzes szolgáltatásaink is. Ami a külső támogatást illeti, egyelőre csak azt mondhatom, bizakodó vagyok. A kerület új önkormányzata érdeklődéssel és segítőkészen fordult a könyvtár ügye felé. Remélem, hogy ez az erkölcsi támogatás párosul majd - a lehetőségekhez mérten - némi anyagi támogatással is. Az az igazság, hogy a nehezen előteremthető fenntartási költségek mellé bizony elkelne egy kis fejlesztés is... Ha úgy tetszik, ebben "álmódzó" vagyok. A bezárás veszélyének árnyéka borul ránk és én új egységek telepítését szeretném, hiszen sorra népesülnek be az újabb és újabb lakótelepek, ahol jó lenne nekünk is megjelenünk. Mint már mondtam, messze előre nézek és hiszem, hogy a jövőbe ez az út vezet...

- A könyvtár perspektíváját nagyjából körvonalaztad előttünk. Mik a személyes ambícióid?

- Az októberi igazgatói kinevezésem után váratlan esemény történt: az igazgatói értekezlet titkos szavazással megválasztott a Hálózati Tanács tagjának. Úgyhogy most párhuzamosan két új szerepkörbe kell betanulni. Saját házam táján arra törekszem elsősorban, hogy munkatársaimat megnyerjem az együttműködéshez. Nagyok az előttünk álló feladatok, s csakis együtt tudunk céltudatosan előrehaladni.

- Ehhez én már csak sok sikert és kitartást kívánok, magam és a Híradó nevében is!

Bartos Éva

I.

Bejön egy ember a könyvtárba. Magas, szinte hórihorgas és nagyon öreg. Nyakát kissé leszegve tartja, karjai valószínűtlenül hosszúak, s ugyanilyen valószínűtlennek és hosszúnak hat a kabát is, ami rajta van. Ilyen kabátokat manapság már csak régi filmhíradókban látni, s íme, hogy megidézik a kort és hagulatát, ha színről színre találkoznak velük és viselőikkel.

Az ember közelebb ér, s nem a rossz-májúság mondatja velem: kész anakronizmus. Nem nagyon figyel senkire, magával van elfoglalva, s ha jobban megnézem, veszem csak észre: kicsit imbolyog. Ahogy a jelenkori szociológia aposztrofálná: ez az ember pauperizálódott, élettere, társadalommal való kapcsolata beszűkült; marginalizálódott. Defenzív tevékenységstratégiát folytat, azon-túl vérszesen alultáplált.

Odajön a kölcsönzőpulthoz, szót nem szól. Kabátja alól körülményesen elővesz egy plakátnyi összehajtogatott papírlapot; a heti érvényes mozi műsort. Lassan elém csúsztatja, rám se néz. Mindig így szokta. Már tudom előre, mi következik: hátrább lép, komótos-öregesen begombolkozik. A papírlap fehérén izzik előttem az asztalon. Nincsen igazi válaszesztusom, és ez az ember még mindig itt van. Ő megtette a magáét, semmit nem vár, semmit nem akar, és ezzel a semmit nem várással, semmit nem akarással valahogy mégis provokál. Nem és nem jön a nyelvemre, hogy megköszönjem az ajándékát. Habozok, tanácstalan vagyok. A helyzet kezd kínossá válni, s ekkor hirtelen ötlettel megragadom az uzonnára szánt almámat. Nyújtom felé. Nem mérlegelek, nem gondolkodom, csak utóbb észlelem a mozdulat sutaságát is. Beleizzadok.

Az ember rám néz, tekintetében megértés, feloldozás. A hosszú göcsörtös ujjak ráfonódnak az almára. Mintha zsebbe akarná tenni, ... aztán mégse. Mintha mondani készülné, ... nem mond. Lassan megindul a kijárat felé. Kicsit imbolyog. Mielőtt kitérne, szabad kezével még köszönés-féjét int, inkább csak magának. Nézek utána, ahogy a valószínűtlenül magas, szinte hórihorgas és nagyon öreg ember, a valószínűtlenül hosszú kabátban, amit már csak régi filmhíradókban látni; kimegy a könyvtárból.

Ami az életben megmarad ajándéknak, amiből hitünk és jóindulatunk tartalékait gyűjtjük, legtöbbször csak ilyen váratlan, jelentéktelen találkozás.

Még állok egy másodpercig. Végtelen, iszonyatos ennyi időre is a magány.

II.

Bejön egy ember a könyvtárba. Történetesen nő. Arcán az eltéveszthetetlenül, jellegzetesen megmutató debilitás jegyei. Oldalra fel tudnám lapozni a Pszichológiai atlaszt, ahol először néztem vele farkasszemet. Egy ártatlan lélek. Naponta jön, s eltölti nálunk a napot. Köszönni nagyon tud. Úgy odaköszön. És persze mindig hozzá is teszi, szélesen elömlő sikerületlen mosolyával: csak erre jártam, és benéztem kicsit.

Én már nem kapom fel a fejem. Senki közülünk. Erre megvannak az éppen ott lévő mások, - akikhez nemrég még mi is tartoztunk -, és akik finom ösztönnel, a többségi elv? a standard alapján?, - pillanatra meghőkölve, máris kiszűrik a defektust: a devianciát.

Rózsika a mienk. Így, ahogy, szemérmes-makacs vállalással. Megy a könyveihez. Nekünk van vagy százhuszezer, neki csak nyolc. Ezeket váltogatja. Valami magyarázatlan inercia ezekhez, és csak ezekhez a könyvekhez vonzza. Tipeg a megszokott helyére. Isten ments, hogy ott üljön valaki, mert amíg el nem megy, ő egy állító helyben lecövekkel, s csak meregető, méltatlankodó szemrehányó tekintetét érezzük, - ha oda nézünk, ha nem -, magunkra vett lelkiismeretfurdalásunkban.

Ma éppen kedvez a szerencse. Leül, lapozgat. Ahogy olvasni kezd, nyelve rakoncátlanul, őrizetlenül kikandikál a szája szélén. Most hosszú időre magára talált.

A kincésasó,

vagy: *ALLES* 1976
FORR

A kincset őrző lélek megszabadítása.

Felette szép és igen érdekes történet.
Öreges és fiatalok számára.

7 képpel.

Budapest, 1991.

Nyomatta és kiadja Rézsa Kálmán és sajtó (eset. Bencsik Gy. A.)
Szentkirályi-utca 30. szám.

Óra is eltelik, míg észreveszem, hogy eltűnt a székről. De ottmaradt bizony a táskája. Kicsi, koszladt, női kezításka. Hozzáillő. Odasétálok, felveszem. Rózsikát nem látom sehol, beviszem hát a kölcsönző pult mögé. Meg is feledkezem róla.

Múlik az idő, lassan zárunk. Már fogalmazgatom a mondatot, amivel figyelmeztetem ma a későre maradókat. Rózsika egyszerre kibukkan a polcok labirintusából. Valami történt. Mozdulatlanságában is zaklatott, szemében rettenet ül. Eszembe villan a táska. Felkapom odasietek. Görcsös-reszketően magához fogja. Otthagynom, most már lehiggad. Visszamegyek a helyemre. Kicsit várok, bátorságot gyűjtök, hogy odanézzek. Felemelem a fejem, hálás kutyaszeme még mindig követ. Ime az ember! - gondolom. Egyik is, másik is. Ő, meg én.

III.

EGY FÉNYKÉP

Jár egy gyerek a könyvtárba; jólnevelt, élénk eszű és tisztán beszél. - Egy tanár érdekeny az ilyesmire. Néha böngész a katalógusban, de nem csak turkál; olyan kis célirányosnak tűnik. Meglátni azt. Szépen öltöztetik; formás egy fiúgyerek. Egész kis dandy. Olykor beszélgetünk is. Olyan értelmeseket mond. De üdén. Nem amolyan koraéretten.

Csak az utóbbi időben valahogy megváltozott. Nem, nem a serdülés; tízéves-forma, a hangja is karctalan gyermek-alt. Olyan szeleverdi lett. Izgékony, komisz. A könyveket is, amiket visszahoz, szinte csapkodja a kölcsönző pultra. - Valami történhetett körülötte. Nem szólok rá. Úgy figyelem: - mire megy ez?

Minap is beállít; még csak nem is köszön. Elslisszol a szemem előtt. Magamban gondolom: még tart nála ez a mifene, ma éppen ilyenje van.

Később visszaórláldok, leül a katalógusszekrény takarásában. Tettetett elmélyültséggel olvasást mimel, - nem tudja, hogy észreveszem -; ki-kikandikál. Valami lelkiismeretfurdalás-féle szítál a viselkedéséből, csak korainak találja még a visszaváltozást.

Végzem a dolgomat, aztán valahogy hosszú időre el is terelődik róla a figyelmem. Megfeledkezem, hogy ott van. Akkor eszmélek csak, amikor sértett-peckesen tart a kijárat felé. Önkéntelenül utánaegyintek: "Ebadta kölke!"

Nem sok idő telik, észreveszem, milyen gyalázatosan kifordítva hagyta ott a könyvet, amit olvasott - ha olvasott. Odalépek, ingerülten felkapom. Kemény, fehér jegyzetlap pottyán belőle a parkettára. Utána nyúllok, felveszem. "Egy héttel halála előtt" - olvasom a dülöngő, ceruzával írt gyermekbetűket. Megfordítom a lapot: - hisz' ez egy fénykép!

Kertben, padon ül egy ember. Rettentően öreg. A földet nézi. A gyerek ül mellette, vállára hajtja a fejét. Kinéz a képből, kihívón, büszkén: ő az én nagyapám. Az öreg ember másik oldalán egy loncsos, nagy fehér kutya. Az is hozzá dugja a fejét. Lebegő, bonyolult-mély egybetartozás szivárog felém erről a fényképről.

A kutyák, ugye: megdöglenek, kimúlnak, esetleg elhullanak. Hát igen...

Mégiscsak beszélni fogok a gyerekekkel. - tűnődöm.

De hogy kell azt ilyenkor elkezdni?

Koncz Károly

IV. ker. főkönyvtár

BESZÉLGETÉS MARUSZKI JÓZSEFFEL

/A jó lap holtig tanul... Szeretnénk kitűnő laptársunk, a HVG nyomdokába lépni és időről időre rövid interjú segítségével bemutatni azt a személyt, akire az adott pillanatban a könyvtári figyelem irányul./
Íme az első alkalom:

M a r u s z k i J ó z s e f a KKDSZ frissen megválasztott titkára.

Örömmel látom, hogy a könyvtár dolgozóinak átlag életkora még nem érte el a száz évet, így van, aki számára Maruszkai József élete nem nyitott könyv. Bemutatjuk tehát: 54 éves, 1956 óta dolgozik a könyvtárban, 1964-ben nevezték ki könyvtárvezetőnek, 22 évet töltött a József Attila la-

kótelepen, majd egy rövid kitérőt tett, két évig vidéki művelődési ház igazgató volt. Visszatérve a III. kerületben mint könyvtáros, végül a XIV. kerületben mint főkönyvtár igazgató dolgozik. Új könyvtár létesítésére készül. Két felnőtt gyermeke és egy unokája van.

- Muszáj neked mindig valamilyen tisztséget betölteni?

- Nagyon tévedsz, rólam csak mindig azt hiszik, hogy vagyok valaki, de az elmúlt 34 évben egyszer sem sikerült igazi funkciót szereznem. Jó, voltam KISZ-titkár, de az te is voltál, de pártcsoporthoz bizalmi már csak akkor lettem, amikor már "válság stáb"

volt és meg is szűnt a párt.

- Most miért sikerült? Szalonképebb lettél? Miért vállaltad?

- Mert infantilis vagyok, meg azért, mert Arató Tóni lemondása miatt patt-helyzet alakult ki. De komolyra fordítva a szót, tudod, hogy én világléletemben baloldali érzelmű voltam. Ez pedig nem jelent mást, mint bizonyos fokú szociális érzékenységet. Mindig a munkavállalók oldalán álltam, azért is nem kellettem a vezetésnek, egy bizonyos határon túl mindig idegesítő voltam. Most viszont kíváncsi lettem, hogy ebben a megváltozott új légkörben megválasztanak-e engem? Mint minden hiú ember, csak az ellenszavazatokat számoltam, nem is volt olyan sok.

- El tudod képzelni, hogy ez a megfáradt szakszervezet a vezetésed alatt erőre kap?

- Persze, különben nem vállaltam volna. Tudom, hogy az embereket a tehetetlenség tartotta itt, meg a tagdíjfizetés automatikus volta. Az első lépésem az lesz, hogy mindenki írásban nyilatkozzon arról, hogy kíván-e a KKDSZ tagja lenni. Szeretnék a megmaradt tagokkal valóban hatékonyan együtt dolgozni, sikerrel képviselni az érdekeiket.

- De itt már nem csak KKDSZ van, működik a TDDSZ, az IT és hát vannak munkáltatók is. Vannak, akik mindkét szakszervezetnek a tagjai, most akkor kivel, ki ellen, kinek az érdekeit kívánod képviselni?

- Nagyon fontosnak tartom, hogy az intézményben jöjjön létre egy érdekegyeztető tanács, amelynek tagja a két szakszervezet mellett az IT, a munkáltató képviselője és a munkástanács is. Mindig változó elnök vezesse, természetesen csak akkor, ha feladat is van. /Ez a tanács február elején megalakult. A szerk./

- De ha a munkáltató egyben a KKDSZ és/vagy a TDDSZ tagja is?

- Szerintem a főnököknek ki kellene lépni. Alakítsanak maguknak érdekvédelmi szervezetet. Nem hiszem, hogy a bizalmi képviselni tudja a könyvtárkezelő érdekeit éppen úgy, mint a kerületi igazgatóét. Jobbnak látnám, ha különböző érdekek mentén történe a szerveződés. Alakítson a 22 igazgató szakszervezeti csoportot, vagy alakítsanak a fizikai dolgozók maguknak egyet. Így egyésgesen tudják képviselni saját érdekeiket.

- És te? Ebben a strukturában te hol helyezkedsz el?

- Én mindenképpen a munkavállaló érdekeit képviselem. Ugyanakkor nem akarok mindenáron a mindenkori szakmai vezetés ellen fordulni, csak azért, mert ő a munkáltató. Csak, ha okot ad rá...

- Most mi újság? Volna rá ok?

- Eléggé feszült a helyzet, megoldásokat kell keresni, de nem hiszek abban, hogy egyedül a vezetés képes, vannak látszatviták, de ha a lényegre kérdezem, a válasz az, hogy "csak". Egységre kell jutnunk, a mostani vezetésnek nem könyvtári emlékművet kell felállítania saját magának, hanem ki kell velünk együtt dolgoznia az átvészelés módjait.

- Mintha a szakszervezetek készülnének egy szakmai vezetőváltotatásra... Létezik valamiféle minisztériumi írás, mit tudsz erről?

- Igen, van egy minisztériumi ajánlás, arra vonatkozik, hogy valamennyi közgyűjtemény élén vezessék be a meghatározott időre való kinevezést. Ezt azonban a könyvtár régi gazdája, a fővárosi tanács már régen bevezette. Az a demokrácia, amit a vezetőválasztásban most bevezetni szándékozunk,

nagyon jól jött volna az elmúlt 25 évben, most azonban keményebb világ van. Most a fenntartó által kinevezett erős vezető kell. - Ezt hogy érted?

- Most a munkavállaló és a munkáltató érdeke ütközik, ütközhet, ha viszont magunk választjuk meg az "ellenfeleinket", akkor a leggyengébbet választjuk. Ez pedig nem lehet a fenntartó érdeke. A szakszervezeteknek pedig meg kell vívni az érdekvédelmi harcokat.

- Milyen kapcsolatot képzelsz el a TDDSZ-szel?

- Sokáig hezitáltam, hogy belépjek-e, de tudod én komolyan veszem, hogy ez a tudományos dolgozók szakszervezete, én pedig nem vagyok tudományos dolgozó. Lehet, hogy más sem, de ők nem én vagyok. De korrekt, egymást támogató kapcsolatot szeretnék. Annak idején nagyon kellett ez az ellenzéki pozícióból történő szerveződés, most úgy

lehet különíteni egy ún. munkanélküli alapot, ami egyszeri támogatás lenne a távozni kényszerülőknek. A többi pénzen pedig jó lenne úgynevezett életminőségjavító programokat teljesíteni. Eddig úgy volt, hogy a szakszervezeti nyaralás egy bérelt szobát jelentett. Ha akart, ha se, nyaralni kellett. Ha most nyaralási támogatás címén adunk a rászorulóknak egy bizonyos összeget, ne nézzük, hogy mire fordítja. Ha számára az a jobb, hogy gyümölcsöt tegyen el télire, bízunk rá. De jó lenne bérelni ugyanakkor egy szobát is a görög tengerparton és aki azt választja, végre jusson el oda, természetesen saját költségére, a mi támogatásunkkal.

- Nem álmodozol máris?

- Nem, miért? Vállalkozni is kellene, de azzal a közösségi hévvel, ami igazán sose működött, mert sose volt az egyén számára kézzelfogható. Lehet, hogy a cég egy csomó pénzt kifizet olyasmire, amit a tagjaink szívesen megcsinálnának, ha a fizetés felett diszponálhatnának. Aztán fel kellene ébreszteni a szolidaritás érzetét is. Adni is, kapni is jó egy ilyen viszonyban. De ezt minden szakszervezetnek ki kell találnia, a saját tagjai számára. Nem lesz Mikulás, nőnap, gyermeknap és egyéb pótcselekvések, ezt a pénzt is másra lehet költeni.

- Sok kívánságod, ötleted, akaratod van. Hogyan fogod mindezt megvalósítani?

- Nem egyedül. Semmit sem szeretnék antidemokratikusan. Mindig a többség érdekét fogom nézni. Nem akarok olyan szakszervezeti vezető lenni, aki hagyja magát meggyőzni a munkáltató által, majd karját szétárva igyekszik a kapott meggyőződését átadni a tagságnak. Minden eszközt fel fogunk használni, ha a többség érdeke úgy kívánja, még a munkabeszüntetés eszközét is. Eddig a szakszervezeteket jellemezte a nagyobb kompromisszum készség, most a munkáltatókon a sor.

- Sok sikert!

Az interjú készítette:

Havas Katalin

érzem, hogy nem kell mindenáron ellenzéki lenni, lehet, hogy alkalmanként a lojalitás a jobb stratégia. Igyekeznünk kell a többség érdekeit figyelembe venni és akkor lehet, hogy az egyes ember érdeke csorbát szenved. Ha ezt mindkét szakszervezet felismeri, együtt talán erősebbek leszünk, de mindenki a sajátjaiért dolgozzon. Nem lehet a régi "mindenkinek jusson" elvet vallani. Ha a jelenlegi lefaragásos rendszerben egy ember elbocsátása az ára annak, hogy a többség ne süllyedjen folyamatosan az elszegényedés felé, akkor a többség érdekét kell szem előtt tartani és ugyancsak segíteni kell a bajba jutottakon.

- Hogyan tud a KKDSZ a nehéz helyzetűeken segíteni?

- Míután a tagdíjak 65%-a nálunk marad, elég nagy összeg felett diszponálunk, ebből el

KÜLFÖLDI ÉRDEKLŐDŐK A Ritkaságyűjtemény hírei

A Z i c h y - k ó d e x iránti érdeklődés 1990-ben talán minden eddigit felülmúlt, elsősorban külföldi művészettörténészek részéről. Mikrofilm-másolatot kértek a teljes anyagról M i l a n ó b ó l, P á r m á b ó l és V e r o n á b ó l. Ezeket a Széchenyi Könyvtár teljesíti, mivel könyvtárunkban nincsenek meg a szükséges feltételek. Személyesen egy római kutató, Luca L e o n c i n i ú r, valamint egy S t o c k h o l m b a n élő Zichy-leszármazott, Z i c h y Aladár úr és felesége tanulmányozta kódexünket.

Az év végén S i e n á b ó l érkezett a kérés a kódex kiállításra történő kölcsönzésére. A kiállítást 1992 nyarán fogják megrendezni a sienai Sant'Agostino templomban, az ottani egyetem alapításának 750. évfordulója alkalmából. A kiállítást egyúttal a sienai származású F r a n c e s c o d i G i o r g i o /1439-1502/ építész, szobrász, festő és mérnök emlékének szentelik. Kódexünk Francesco di Giorgio építészetelméleti értekezésének egykorú kéziratos változatát tartalmazza.

Tapasztalatunk szerint a kutatók általában nem elégszenek meg a mikrofilm használatával, hanem az eredeti dokumentumhoz ragaszkodnak. Ezért készítettük el a kódex könyvként használható fotómásolatát, az eredetit megközelítő méretben. A gyors másolást megkönnyítendő a fotókat összefűzhető, felül nyitott műanyag borítóba helyeztük. Mivel hazai forrásból nem szerezhetők be a megfelelő vékony, hajlékony és fűzhető borítók, egyelőre a vaskos genoterm borítókat lyukasztattuk ki és fűztük össze. Így a kódex 3, kissé nehézkesen használható irattartóban tanulmányozható. A fotók gondos másolása B r a u n Tamás munkája, az irattartókba fűzés, a szükséges forrasztással stb. W e i g e l József restaurátor találékonyságát dicséri.

S még mindig Zichy: ugyancsak Braun Tamás készítette el az egykor a kódexhez tartozó, a szövegről leválasztott metszetlapok, rajzok másolatait. Az eredeti metszeteiket a tízes évek óta a Szépművészeti Múzeum grafikai osztálya őrzi, letétként. Az ősszel kölcsönkaptuk a róluk készült 60 db üvegnegatívot, az ezekről készült 12x9 cm-es kontaktfotók most már a kódex mellett tanulmányozhatók.

További jó hírek: még az év végén, némi megtakarításból sikerült avatott fotórestaurátor kezébe adnunk a magyar fotótörténet úttörőjének, V e r e s s Ferenccnek kolozsvári fotóalbumát, mely az 1860-as évek végén készült. Az egykor Erzsébet királyné tulajdonában volt albumnak nemcsak művelődéstörténeti értéke páratlan, de akkor még újnak számító fotótechnikai eljárások dokumentuma, V e r e s s Ferenc sajátkezü aláírásaival. Talán sikerül egyúttal erről is az eredeti fotók használatát kiküszöbölő másolatot készíttetnünk.

H a d n a g y B á l i n t (Valentinus frater) Remete Szent Pál életéről szóló, 1511-ben Velencében nyomtatott munkáját a b r a u n s c h w e i g i L a n d e s m u s e u m - m a l közösen rendezendő kiállításra kéri kölcsön a B u d a p e s t i T ö r t é n e t i M ú z e u m. A nyomtatványnak csupán még egyetlen példánya ismert, a római Biblioteca Angelicában. A kötetet az 1982-es schallaburgi kiállításra még szakadt, hiányos pergamen kódexlap-kötésben küldtük el. Most a méltó kiállítás érdekében a BTM vállalta a restaurálás költségeit. Az eredeti, mindkét oldalán írott 14. századi kódexlap fragmentum-gyűjteményünkben kapott helyet, míg a kötetre annak jó kivitelű, színes papírmásolata került.

Könyvtárunkban járt Münchenből

B e r n d P o m p i n o - M a r s c h a l l ú r, aki K e m p e l e n -kutatásai során 1937-es évkönyvünk tanulmánya nyomán jutott el intézményünkbe, és kapta kézhez Kempelen kéziratait, pontosabban azoknak xerox másolatát. Pompino úr nagy elismeréssel nyilatkozott könyvtárunk gazdagságáról, megjegyezve, hogy az egykorú Kempelenre vonatkozó irodalomnak még egyetlen gyűjteményben sem találkozott hasonló gazdagságával. Ezeknek, valamint az általa igen értékesnek ítélt magyar tanulmányköteteknek a másolataival távozott.

- A l u n d i e g y e t e m r ől S t e f f a n F o g e l m a r k egy antikvánk (q 09/2939) kötésének Szent Kristóf-ábrázolását tanulmányozta, Rozsondai Marianne figyelemfelhívása nyomán.

Klinda Mária

S z a b ó B é l a I s t v á n, a Fővárosi Önkormányzat Kulturális Bizottságának közgyűjteményekkel foglalkozó tagja a TDDSZ után Kiss Jenő főigazgató meghívásának is eleget tett. Elbeszélgettek a könyvtár terveiről, szakmai és egyéb problémáiról.

* * *

A munkabizottság által már majdnem végkész J e l e n t é s é s J a v a s l a t, mely a személyi igazolványok adataiban bekövetkező változásoknak a könyvtárunkra gyakorolt hatását vizsgálja, közreadatott. Márciusra döntés várható minden ezzel kapcsolatos ügyben /tekintve, hogy április 1-től érvénybe lépő rendeletről van szó/.

* * *

Még mindig S t r a t é g i a i t e r v. Az Igazgatóság minden, könyvtárunkban funkcionáló szervezet után a pusztán-érdeklődők számára is teremtett február 5-én, 6-án és 7-én 3 /három/ alkalmat arra, hogy véleményüket elmondhassák. Ezen alkalmakat csak 3-an /hárman/ használták ki...

* * *

Úgy látszik, mind befutottak a világ nyugati feléből a v i d e o k a z e t t a k ö l c s ö n z é s s e l kapcsolatos felvilágosításokat tartalmazó levelek, melyek az Igazgatóság által még a múlt évben feltett kérdésekre adnak választ. A témát összegezni, feldolgozni és közzétenni kívánja a vezetőség.

Egyik könyvtárunk egyik dolgozójától meg kellett válnunk, mert hűtlenül kezelte a videobevételt!

* * *

A XXII. kerületi főkönyvtár reklámajándékképpen számítógépet kapott tartozékokkal a VEGYÉPSZER RT-től, melyet Kiss Jenő főigazgató levélben köszönt meg a vállalatnak.

* * *

Február 4-én megnyílt a tatarozott-átalakított V. kerületi főkönyvtár a Vadász utcában.

* * *

Az átalakítás után régebben megnyílt Haller /Hámán Kató / utcai IX/4. fiók szakmai bemutatót tartott könyvtárosainknak február 7-én.

* * *

Bútorárusítás volt a Gép utcában február 8-án. A raktárat teljesen fel fogjuk számolni a magasodó bérleti díj miatt.

* * *

S végül, az utolsó sorban: e cikk összeállítója örömmel tudatja mindenkivel, hogy új lakásba költözött!

Somogyi József

Az Intézeti Érdekegyeztető Tanács ügyrendje

Az IÉT alapvető célja a munkavállalók és a munkáltató közötti szakmai, szociális, bér- és humánpolitikai jellegű érdekek egyeztetése, az érdekkonfliktusok feldolgozása. **T a g j a i:** a munkáltató vagy megbízottja és az intézményben működő, törvényesen bejegyzett társadalmi szervezetek képviselői. **H a t á s k ö r é s ü g y r e n d:**

1. Az érdekképviselői szervezetek és az igazgatás kijelölt képviselője teljes joggal és saját szervezete által teljes hatáskörrel felruházva vesz részt a tanácskozáson. Minden szervezetnek és a munkáltatónak is joga van a témától függetlenül más-más képviselőt kijelölni, de mindenkire vonatkozik a teljes körű jog- és hatáskör.
2. Amennyiben feloldhatatlan konfliktusok merülnének fel az érdekegyeztetésben, az IÉT bármely résztvevője - a tagság felhatalmazás alapján - bármikor kiléphet az IÉT munkájából.
3. Az IÉT tagjai rendszeresen, minden hónapban összeül tanácskozásra, de ettől eltérően bármely tagszervezet kezdeményezheti a tanács soraon kívüli összehívását az elnöktől.
4. A soros elnököt negyedévenkénti váltással - csak a sorrendiség összehívásával - az IÉT első tanácskozása jelöli ki.
5. A tanácskozásokról emlékeztető, illetve jegyzőkönyv készül, amelyet minden szervezet megkap, illetve egy példányát az intézmény titkársága kötelezően irattároz.
6. Az adminisztratív teendők ellátása /összehívás, jegyzőkönyvkészítés, stb./ a soros elnök feladata.
7. A tárgyalások legfontosabb megállapodásait a Könyvtári Híradóban kell nyilvánosságra hozni.

Z á r ó m e g j e g y z é s:

A felek megállapodnak abban, hogy a tárgyalásokon kialakult közös vélemény minden tagszervezet számára kötelező érvényű, ugyanakkor természetesnek tartják azt is, hogy az egyetértés hiány esetén minden szervezet saját érdekét próbálja érvényrejuttatni. Fontos azonban, hogy a különvélemények is nyilvánosságra kerüljenek.

Kiss Jenő
főigazgató

Maruszki József
KKDSZ SZB-titkár

dr. Révy Eszter
TDDSZ bizalmi

Tóth Sándor
IT megbízott

Személyi hírek

Ú j m u n k a t á r s

Papp Jenő belső ellenőr, központi könyvtár, Tóth János belső ellenőr, központi könyvtár.

Á t h e l y e z é s

Szabó Júliannát a központi könyvtár olvasószolgálatából /Közhasznú Információs Szolgálat/ a Központi Ellátó Szolgálatba, Szeginé Hammel Erzsébet könyvtárost a VIII. kerületből a XVI. kerületbe.

K i l é p é s

Marosvölgyi Andrea könyvtáros a Központi Ellátó Szolgálatból.

S z ü l e t é s

Glaser Tamásnének /X. ker./ Dóra nevű kislánya, Petres Katalinnak /XII. ker./ László nevű kislánya, Solyomné Molnár Lidiának Dávid nevű kislánya, Temesiné Haág Beatrixnak Flóra nevű kislánya született.

A kicsiknek és a szülőknek jó egészséget kívánunk!

A III/6. fiókkönyvtárba gyermekkönyvtárost keresünk. Érdeklődni lehet a főkönyvtár igazgatójánál, vagy a fiókvezetőnél!

Az Intézményi Érdekegyeztető Tanács 1991. február 15-i értekezletén az Intézmény rendelkezésére álló bérfejlesztés felosztásáról az alábbiakban állapodott meg:

Minden szervezeti egység bértömege nagyságának megfelelően automatikusan megkapja a fejlesztésre szánt 20%-ot.

A béremelések nagyságrendjét a helyi vezetők a szakszervezeti bizalmiakkal kötött béralku során alakítják ki. Azon egységek dolgozói, ahol a vezető és a bizalmi /bizalmiak/ között nem jön létre megállapodás, béremelésüket további egyeztetések után a következő hónapban kapják meg /természetesen ugyanúgy jan. 1-i visszamenőleges hatállyal./ Megállapodás született abban a kérdésben is, hogy a 20%-on felül várható összeg esetében annak szétosztásáról ismét tárgyalni kell.

1991. febr. 15.

Meiszner Tamásné

/ 1928. jan. - 1991. jan./

IN MEMORIAM MEISZNER PANNI

Felmérhetetlen tartozásom /tartozásunk?/, mint az anyák iránti is, leróhatatlan. Nagyon sokan "az ő köpenyéből bújtunk ki" - sőt takaróztunk belé, míg lehetett.

Meg sem kísérlem most - talán majd egyszer - "szakmailag" értékelni. Emberileg még kevésbé. "A szívet azért rejtette el az Isten, hogy senki se lássa" - szkeptikus századunkban kicsit érzelmes, de gyermekkorunk óta átérzett megfogalmazás klasszikus szavaival. /Akik emlékeznek a szemére, azoknak talán van halvány sejtésük embersége - és sorsa - mélységeiről./

A bibliai testvérpár "Máriája" tudtam csak lenni: ültem mellette és hallgattam. Profán párhuzam, de igaz: "Mária a jobb részt választotta, mely el nem vétetik ő tőle" /Lukács Evang. 10:42./. Most a tanítványok kötelességtudata űz, hogy egyénisége kivételességét megkíséreljem racionálisan magyarázni.

Konvenciók nem béklyózták gondolkodását, ezért volt rendkívüli. Amit más elgondolni sem mert - azt ő ki m o n d t a. Ez a más aspektus tette fölbecsülhetetlenül eredetivé véleményeit.

Már negyedszázada besoroltam ismerőseimet a Heller Ágnes által leírt - az egyénnek a társadalmi szerepekhez való viszonya szerinti - négy kategória valamelyikébe.

A konformizmus fokozatairól van szó.

Az első kategória a szereppel való azonosulás, a második, aki kihasználja a szerepjátszást, a harmadik a moralista (a tipikus polgári értelmiségi), a negyedik a "szerepfelelőt". Ebbe a kategóriába összesen egy-két embert tudtam besorolni számos tehetséges ismerősöm közül. Panni az egyik: "nem próbálja megmenteni egyéniségét a szerepjátszás el lennére, hanem megvalósítja azt, amennyiben nem illeszkedik be a szerepmagatartások rendszerébe. Ehhez kivételes szellemi képességekre és kivételes morális erőre van szükség. .. A teremtő spontaneitás felette áll a konform tudatosságnak... Kivételem nélkül mindig a nem minden szerepre egyaránt hajlékony egyéniségek voltak igazi egyéniségek, új társadalmi törekvések és eszmék hordozói."

Minden emberi viszony elidegenedése, szereppé merevedése: ez volt az, amit szinte az elfogadhatóság határát is átlépve "felborított".

És még egy gondolat az idézett műből: "...univerzális meghatározó viszony a z e m b e r t á r s a d a l m i s á g a, minden ember igénye arra, hogy ez ... külső kapcsolatokban, emberi viszonyokban realizálódjék". - Szellemének rendkívüli, követhetetlen tempójú termékenységet, egyéni látás- és költődésmódját a negyedik kategóriába, a legfüggetlenebb típusba tartozásán kívül a c s i l l a p í t h a t a t l a n, utolsó napjáig tartó kíváncsiság és tenni-beleszólni vágyás /és tudás!/ határozta meg - de csakis két irányba: a szakmai és a közéleti-társadalmi kérdések irányába.

Nagyon rosszul sáfárkodtunk kivételes képességeivel; elvetélt cikkei, hozzászólásai, amelyeket szinte naponta ontott, rendkívüli ötletei nagyrészt szétszóródtak a szelben.

Persze sokezer olvasónak maradt személyes jóbarátja, "Panni nénije", sok kollégának mérce, sok kulturális nagyság egyenrangú partnere, sőt tehetségek fölfedezője. De méltóbb lehetőségekkel és segítséggel - országos tehetsége országosan is hathatott volna. - Mindnyájunk felelőssége, hogy a kivételes tehetségek - okulva az ő példáján is - kivételes támogatást kapjanak mindenkitől, és természetes módon /úgy is mint európai nemzet.../.

Tragikus csillagzat alatt született, több értelemben is. Nehéz haláláig közvetlen kollégáinak tevékeny szeretete segítette - "Márta-módra". Én csak "Mária-ként" kérem, o l v a s s á t o k e l fantasztikus élete nyáron megjelent egyik dokumentumát /Magyar Napló, illetve Látóhatár/, amit lánykori hivatalos nevén, H ó d i Á g n e s k é n t adott közre. Utolsó kívánsága volt, hogy az öt harminchárom éve ismerő kollégái - egy nemzedéknyi időben sors-társai! - tudják meg: ez az élet a z ő é l e t e, ő t rejti az "álnév".

Akkor, a vészidőkben, megérkezett a mennyei életmentő, "... a szeretet parancsának, a papi fegyelemnek ... s az emberi tisztességnek" alázattal - és heroikusan - eleget tevő áldozópap, Klinda atya személyében.

Most a Szabadító a szenvedéstől váltotta meg. Minket a hit szavai vigasztalhatnak: "...aki itt elfáradott, ... azt a béke várja ott... ámen".

Úgy legyen.

Ottovayné Ecsedi Kata